

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Ryszard CZERNIAWSKI

Warszawa, 30 grudnia 2013r.

RPO-742891-VII-720/13/MMa

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan
Andrzej Rękowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 26 lipca 2013 r. (BM-ZPO-0748-9/2013.US) uprzejmie dziękuję za ustosunkowanie się do wniosku zawartego w *Raporcie Rzecznika Praw Obywatelskich z działalności w Polsce Krajowego Mechanizmu Prewencji w roku 2012.* dotyczącego dostępu więźniów do informacji publicznej.

Akcentuje Pan, iż można mieć wątpliwości, czy problem w istocie nie dotyczy zapewnienia praktycznej możliwości dostępu więźniów do Biuletynu Informacji Publicznej na terenie jednostek penitencjarnych, niż systemowego pozbawienia osoby przebywającej w więzieniu prawa dostępu do informacji publicznej. Na poparcie tego stanowiska przywołuje Pan orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego (sygn. akt I OSK 481/12). We wskazanym orzeczeniu Sąd stwierdza, że „nie można podzielić więc stanowiska, iż przychylenie się dyrektora zakładu karnego do wniosku osoby skazanej o umożliwienie dostępu do Internetu jest uzależnione wyłącznie od jego dobrej woli, skoro osoba ta może dochodzić swoich racji w sposób przewidziany w powołanych przepisach kodeksu karnego wykonawczego i w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów załatwiania wniosków, skarg i prośb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. Nr 151, DOZ. 1467)\".

Mając na uwadze powyższe orzeczenie, trzeba jednak zauważyć, iż skargi, wnioski i prośby rozpoznawane w trybie kodeksu karnego wykonawczego oraz przywołanego rozporządzenia dotyczą wykonywania kar i środków karnych, natomiast procedurę udostępnienia informacji publicznej reguluje ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, która winna uwzględniać także obiektywne okoliczności dotyczące braku dostępu do BIP. Kwestią niezmiernie istotną jest fakt, iż **dyrektorzy placówek penitencjarnych nie mają obowiązku udostępniać osadzonym komputerów z dostępem do BIP. Zatem, realizacja dostępu osadzonych do BIP może mieć charakter uznaniowy.**

Informuję jednocześnie, iż w wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 9 lutego 2011 r. do Ministra Sprawiedliwości wskazano, że ograniczenie, które zostało określone w art. 10 ust. 1 ustawy *de facto* nie przerodzi się w zupełne pozbawienie osadzonych dostępu do informacji publicznej tylko wówczas, gdy uzyskają oni dostęp do BIP na terenie jednostek penitencjarnych. W odpowiedzi z dnia 27 maja 2011 r. Minister Sprawiedliwości (BM-VI-061-109/II/8) wskazał, że ewentualne działania legislacyjne zmierzające do prawnego, jednoznacznego uregulowania kwestii udostępniania na wniosek informacji zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej, winny odnosić się do wszystkich podmiotów, które z przyczyn od siebie niezależnych nie mają dostępu do tego publikatora, a nie jedynie do osób pozbawionych wolności, gdyż byłoby to nieuzasadnione wyróżnienie tej grupy podmiotów".

Mając na uwadze stanowisko Ministra Sprawiedliwości, zgodnie z którym udostępnienie BIP na terenie jednostek penitencjarnych winno być wynikiem zmian legislacyjnych, Rzecznik Praw Obywatelskich zwróciła się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a następnie do Ministra Administracji i Cyfryzacji. W odpowiedzi na te wystąpienia wskazano, iż uwagi Rzecznika Praw Obywatelskich w kwestii dostępu osadzonych do BIP w jednostkach penitencjarnych zostaną włączone w prace analityczno-koncepcyjne nad nowelizacją ustawy. Trzeba zauważyć, iż od pierwszego wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich w sygnalizowanej kwestii minęło niemalże trzy lata, a stan prawny nie uległ zmianie.

Mając na uwadze powyższe, działając jako Rzecznik Praw Obywatelskich wykonujący funkcję Krajowego Mechanizmu Prewencji, na podstawie art. 16 ust. 1 i ust.

2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra o odniesienie się do podniesionych w niniejszym piśmie zagadnień.

Z poważaniem
A. C.